

Jems viyaan nyéngaa

Taale ani kundi ma vé

Jems viyaan ani nyéngampa némaamba yéku kundi wa kwaakéskwa, yéku yapatéké. Jems Gotna du dakwat wa yakwasnyéndékwa, yéku yapatémba yaténdarénngé. Dé némaamba gwaaménja kundi wa wandékwa, du dakwa vékwe yéku mawulé kéraate vékusékte déku kundiké kurkale vékulakandarénngé.

Jems anga némaanmba wandékwa, “Du dakwa Jisaské yékunmba vékulakate katik baka yaréké daré. De nak du dakwat yéku yapaté ma yandaru. Yandaru wani musé wa wakwasnyéké yakwa, de apamama yate Jisaské yékunmba vékulakandakwanngé.” Naandékwa.

---

1 ¹Wuné Jems ani nyéngaa viyaatakawutékwa. Wuné Got, nana Néman Du Jisas Krais waak, déku jémbaa yakwa du a. Guné Israel du dakwa téte guna gwalepange yaasékatake ye ani képmaana nak taalémba téngunéngwa. Gunéké yéku mawulé vékute wa ani nyéngaa viyaatakawutékwa.

Vakmi nanéké yaandu nané yéku mawulé ma vékukwak

²Jisas Kraisna jémbaamba wunale yaale wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, gunat wawutékwa. Késpulak napulak vakmi gunéké yaandu guné mawulé tawulé ma yangunék. ³Guné wa vékusékgungunéngwa. Vakmi gunéké yaandu, guné Jisas Kraisna kundiké, “Yi wan wanana wa,” naate déké yékunmba vékulaka-pékaténgunu, wa guna mawulé apamama yate yékunmba tékandékwa. Wunga vékute vakmi gunéké yaandu guné yéku mawulé male ma vékungunék. ⁴Guné apapu apamama yapéka-ngunu, wa guna mawulé apa ye yékunmba téndu yéku mawulé guna mawulémba vékulék-ngandékwa. Yate guné yékunmbaa-sékéyak yatéte yéku musé male yakanganéngwa.

⁵Yéku mawulé vékupékarékwa du Got akwi du dakwaké yéku mawulé kwayéké mawulé yandékwa. Yate dat waatakukwa du dakwat yéku musé némaamba kwayéndékwa. Kwayéte det yamba waarundékwe wa. Yandékwannngé guné yéku musé yaké we, wani musé yaké yapatite Gorét waatakungunu dé gunat yéku mawulé kwayékandékwa.

6 Guné Gorét waatakuké yate, guna mawulémba ma wangunék, “Got nanat kurkale yandékwa. Dé nanat yéku mawulé tiyaandénngé waatakunanu tiyaakandékwa. Yi wan wanana wa.” Wunga wate déké yé kunumba vékulakate Gorét ma waatakungunék, dé gunat yéku mawulé kwayéndénngé. Du ras wunga yakapuk yate, Gorké yé kunumba vékulakakapuk yate, deku mawulémba anga wandaru, “Got kalmu nanéké yé kunumba véte nanat kurkale yaké dé kapuk?” Wunga vékulakandaru deku mawulé yé kunumba katik téké dé.

Ani gwaaménja kundi ma véku. Wimut kutndéka solwara wiye waaréte, sépélak aapélak ye yé kunumba yamba téndékwe wa. Ma vékulaka. Wimut kutndéka solwara wiye waaréte sépélak aapélak ye yé yaayate yé kunumba tékapuk yandékwa pulak, de Gorké yé kunumba vékulakakapuk yakwa du dakwa deku mawulé sépélak aapélak ye yaayate yé kunumba yamba téndékwe wa. **7-8** Yandéka de vétikmawulé vékute kés pulak nakpulak yaambuké waakte sépélak yaténdakwa. Wunga yana du dakwat Néman Du Got katik kurkale yaké dé. Gorké yé kunumba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naakwa du dakwat Néman Du Got kurkale yakandékwa.

Baalé yéwandum gandéndu waak yéku mawulé yénga yandaru

9 Jisas Kraisna jémbaamba yaalan du musé asékapuk ye baka ramunaae de mawulé tawulé yénga yandaru. De Gotna ménimba néma du wa randakwa. **10-11** Jisas Kraisna jémbaamba yaalan du ras némaamba musé kure téte néma du ramunaae de waak mawulé tawulé yénga yandaru. Got deku muséké yamba vékulakandékwe wa. Ani gwaaménja kundi ma véku. Néma baan nyaa yaale véndéka waara je rékaa yate vaakéndakwa. Vaakére képmaamba rate kapére yate bari kiyaandakwa. Wani kundiké ma vékulaka. Waara je bari kiyaakwa pulak, némaamba musé kure tékwa du deku jémbaaké male vékulakate jémbaa yate, wa de bari kiyaakandakwa.

Got nanat kapérandi mawulé yamba tiyaandékwe

12 Ani kundi ma véku. Talimba Got wa wandén, “Wunéké néma mawulé yakwa du dakwa de yé kunumba rapéka-kandakwa. Yi wan wanana wa.” Wunga wandénngé vakmi guna du dakwaké yaandu deku mawulé apa yate yé kunumba téndu Got deké mawulé yakandékwa. Yate dé det yéku mawulé kwayéndu de apapu yé kunumba rapéka-kandakwa. Wunga rapékaké vékulakate vakmi deké yaandu guna du dakwa mawulé tawulé yénga yandaru.

13 Vakmi yaandu guna du dakwa kapérandi mawulé vékute kapéremusé yaké yate de anga katik waké daré, “Got a nanat kure yékwá, kapéremusé yananénngé.” Wunga katik waké daré. Got kapéremusé yaké yamba

mawulé yandékwe wa. Got kapéremusé yananénngé nanat yamba kure yendékwe wa. Yandékwanngé wunga katik waké daré.

¹⁴Guna du dakwa kapérandi mawulé vékute kapérandi musé yaké yandaru anga ma wangunék, “Wa kapérandi mawulé deku mawulémба wa tékwa. Téndéka wa deku kapérandi mawulé vékute kapérandi musé yaké wa mawulé yandakwa. ¹⁵Wani kapérandi mawulé vékute wa kapérandi musé yakandakwa. Kapérandi musé yatépékate wa lambiyakngandakwa. Gorale katik rapékaké daré.” Naangunék.

¹⁶⁻¹⁷Wuna aanyé waayéka nyangengu gunéké néma mawulé yate wawutékwa. Gorké yé kunimba ma vékulaka. Dé yéku musé male wa yandékwa. Nanat kapérandi mawulé yamba tiyaandékwe wa. Yéku mawulé yéku musé male tiyaandékwa. Talimba Got nyaa baapmu, kun waak yawuréndén. Yawuréndén musé yé kun yakwa pulak, Got waak dé yé kun wa. Yate dé nanat kurkale yandékwa. Got dé kés pulak nak pulak mawulé yamba kure randékwe wa. Nakurak-mawulé male wa kure randékwa. Yate nanat kuk yamba kwayé-ndékwe wa. Dé yéku musé male tiyaandékwa. ¹⁸Dé dékét déku kapmang vékulakate wandéka wa nané Jisas Kraiské wandén kundi yé kunimba vékunanén. Vékute, “Yi wan banana wa,” naate, talé talé nané wa taale déku kembé gwa ande ténangwa.

Nané Gotna kundi yé kunimba vékute ma wandékwa pulak yawkaw

¹⁹⁻²⁰Wuna aanyé waayéka nyangengu, gunéké néma mawulé yate wawutékwa, guné yé kunimba vékungunénngé. Rakarka yakwa du dakwa de Gotna yéku mawulé yamba kéra andakwe wa. Rakarka yakwa du dakwa Gotna mé nimba yéku du dakwa yamba téndakwe wa. Yandakwanngé vékulakate guné akwi du dakwana kundi ma vékungunék. Vékute deku kundiké ma vékumuningunu. Guné kundi bari wambak. Yate bari rakarka yate det wa aruké yambak. ²¹Yate yangunéngwa akwi kapérandi mawulé akwi kapérandi muséké waak kuk kwayéte, Gotna kundi yé kunimba ma vékungunék. Du déku yaawimba kakému yaanandékwa pulak wa, Got déku kundi guna mawulémbla taakandén. Taakandénngé guné guna yé kavérékngapuk yate, Gotna yé kavérékte, guné taakandén kundi ma yé kunimba vékuténgunék. Yate guné apapu yé kunimba yatépéka-kangunéngwa.

²²Guné wani kundi vékute wandékwa pulak ma yangunék. Baka vékuké yamarék. Guné wani kundi vékute wandékwa pulak yakapuk yangunan, wa guna mawulémbla paapu wa yangunéngwa. Du nak papukundi watake kukmba wani kundiké, “Yi wan banana wa,” naandékwa pulak, wa guna mawulémbla paapu yangunéngwa.

²³⁻²⁴Wani muséké gwaaménja kundi wakawutékwa. Du glasmba déku saawi véndékwa. Vé take ye bari déku saawiké nakapuk yé kéyaak

yandékwa. Bulaa wani kundiké ma vékulaka. Wani du yakwa pulak, guné ras Gotna kundi vékute wani kundi nakapuk bari yékéyaak yangunéngwa. Wani kundi vékwe guna kapérandi mawuléché vékusékte, yéku yaambumba yéké mawulé yate, wani kundi wandékwa pulak yakapuk yate, baka vékwe wani kundi bari wa yékéyaak yangunéngwa.

25 Guné ras wunga yamba yangunéngwe wa. Guné ras Gotna kundi yékunmba vékute anga wangunéngwa, “Nané wani kundi yékunmba vékupékaate Gotna mawuléché vékusékte baka yékunmba yatékanangwa. Kalapusmba rakwa du pulak katik raké nané.” Wunga wate guné wani kundi yamba yékéyaak yangunéngwe wa. Yate wani kundi yékunmba vékute baka kundi vékukapuk yate, wandékwa pulak yangunu Got gunat yékun yakandékwa.

26 Guné ras anga wangunéngwa, “Nané Gotna yé kavéréknangwa. Gotna du dakwa ténangwa.” Naate Gotna du dakwa guné yato kapuk? Ma véku. Guné wani kundi wate nak du dakwat waarute kapérandi kundi bulte wa paapu yangunéngwa. Gotna du dakwa yamba yaténgunéngwe wa.

27 Guné Gotna du dakwa téké mawulé ye, ani du dakwat ma yékun yangunu. Aasa aapa kiyaan nyambalé kapmang yaréndaru det ma yékun yangunék. Du kiyaan kwawitakwat deku jémbaa kurkwete det ma yékun yangunék. Yate Gorké yékunmba vékulakate déku jémbaa male ma yangunék. Ani képmaana kapérandi musé guna mawulémba tékapuk yandénngé Gotna jémbaa male ma yangunék. Wunga yate nana aapa Gotna ménimba déku du dakwa yatékangunéngwa.

Nané akwi du dakwaké ma mawulé yawkak

2 ¹Wuna aanyé waayéka nyangengu, guné nana Néman Du Jisas Kraisna jémbaamba yaale déké yékunmba vékulakate, ani kundi ma véku. Dé nana Néman Du apamama yate akwi néma duwat wa taalékérandén. Déké yékunmba vékulakate, guné ani kundi ma véku. Guné néma du, baka duké waak, ma nakurakmawulé yangunék.
²Deké anga wawutékwa. Némaamba musé kurerékwa du ambét musé kurerékapuk du Gotna kundi bulngunéngwa gaamba wulaambéréka guné yénga pulak guné yo? Du nak yéku laplap saawuwe yéku ring déku séktambamba saawundéka, musé kurerékapuk du kapérandi laplap saawundéka guné ve yénga pulak guné yo? ³Guné yéku laplap saawan duké taale vékulakate dat wangunéngwa, “Néma du, méné ani yéku taalémba ma ra.” Wunga wate musé kurerékapuk duwat wangunéngwa, “Méné awulaka ma té. Témuké kalik ye képmaamba ma ra.” Bérét wunga guné wo, kapuk? ⁴Wunga wate bérku muséké male wa vékulaka-ngunéngwa. Néma duké mawulé yate, baka duké kalik yate, guné guna kapérandi mawulé wa vékungunéngwa. Vékute guné yéku yapaté yamba yangunéngwe wa.

⁵Mawulé yawutékwa du dakwa, ma véku. Talimba Got wa wandén, déké néma mawulé yakwa du dakwa kukmba déku kémба wulaandarénnngé.

Watake ani képmambla téte musé kurérékapuk du dakwaké mawulé yate det wandén, de déku kundi yékunmba vékute déku kémба wulaandarénnngé.

⁶Got wunga wandéka guné nak pulak yapaté yangunéngwa. Guné musé kurérékapuk duwat kulk kwayéte guné yéku yapaté yamba yangunéngwe wa. Guné némaambla musé kurérékwa duna yé kavérékte kurkale yamba vékungunéngwe wa. Wa némaambla musé kurérékwa du gunat wa yaavan kutndakwa. Gunat kot vékukwa néma duké kure yéndakwa. ⁷Guné Jisas Kraisna jémbaambla yaale déku du dakwa téngunéngwa. Téngunéngwa némaambla musé kurérékwa du de Jisas Kraisét wasélékndakwa.

Wasélékndaka yénga pulak yate guné déké mawulé yate deku yé kavéréku?

⁸Ani néma kundi Gotna nyéngaambla wa kwaakwa: Guné guna sépéché mawulé yangunéngwa pulak, nak du dakwaké wunga ma mawulé yangunék. Yate det ma yékun yangunék. Guné wani kundi vékute wunga yangunu, wan yékun wa. ⁹Guné wani kundi vékukapuk yangunéngwan wan kapére wa. Guné néma duké wunga mawulé yate, baka duké wunga kalik yate, guné wani kundi yamba vékungunéngwe wa. Yate guné kapéremusé wa yangunéngwa.

¹⁰Du ras Gotna akwi apakundi yékunmba vékuké mawulé yate, wani kundi ras vékute, nakurak gwaa male vékukapuk ye, wa Gotna akwi apakundiké kuk kwayékwa du pulak wa yaténdakwa. De waak wan kapérandi mawulé vékukwa du wa.

¹¹Talimba Got wa wandén, “Guné nak duna taakkaké katik yéché guné.” Wunga watake ani kundi waak wandén, “Guné du viyaandékngé yambak.” Naandén. Guné nak duna taakkaké yékapuk ye, du viyaandékmunaae, wunga ye Gotna kundi nak wa kuk kwayé-ngunéngwa. Kundi nakurak kuk kwayéngunénnngé Got gunat wakandékwa, “Guné wuna kundi wa kuk kwayéngunéngwa. Guné waak kapéremusé yakwa du wa.” Naakandékwa gunat.

¹²Talimba kapérandi mawulé nana mawulémba wulaae téndéka, kalapusmba rakwa du pulak yaténanénnngé kalik ye wa Got nanat yékun yandén. Yékunmba yaténanénnngé watake wa Got nanat yékun yandén. Yandénnngé guné yéku jémbaa yate, yéku kundi bulite, ma vékulakangunu. Got néma kot vékukwa néma du rate yangunén muséché kundi kwayékandékwa. ¹³Got dé kot vékukwa néma du raké yandékwa sapak dé nak du dakwaké sémbéraa yakapuk yakwa du dakwat katik sémbéraa yaké dé. Guné nak du dakwaké sémbéraa yangunu, wa Got gunéché sémbéraa yakandékwa. Yandu, guné yan kapéremusé dé yakatandénnngé katik wup yaké guné.

Nané Gorké ma yékunmba vékulakate yéku musé yakwak

¹⁴Wuna aanyé waayéka nyangengu, ma véku. Guné anga we, “Nané Gorké yékunmba vékulakanangwa. Déku kundiké wanangwa, ‘Yi wan

wanana wa.' Naanangwa." Wunga wate yéku musé ma yangunék. Wunga watake yéku musé yakapuk ye, nak du dakwat yékun yakapuk yate yéngá pulak guné Gorale apapu yékunmba rapékaké guné? Yamba yé wa.

¹⁵⁻¹⁶Guna du dakwa ras musé kurerékapuk yate, kaandéké kiyaandaru guné Gorké yékunmba vékulakakwa apu anga waké guné? "Guné yéku mawulé vékute yékunmba re yékanguénéngwa. Guné yépmmaa yandéka saawundakwa laplap saawuwe némaamba kakémü kangunu, guna biyaa sékérék-ngandékwa." Wunga wate kamu yaké guné? Guné wunga wate laplap ras, kakémü ras det kwayékapuk yangunu, de yéngá pulak yékunmba raké daré? De yékunmba katik raké daré. Guné wunga wate, wa baka kundiké wa wangunénéngwa. ¹⁷Wani muséké vékulakate anga wa vékusék-ngunénéngwa. Du dakwa Gorké yékunmba vékulakate déku kundiké, "Yi wan wanana wa," naate nak du dakwat yékun yakapuk yate, wa de baka kundiké wa wandakwa.

¹⁸Guné ras kalmu nak kundi wate anga waké guné? "Du ras Gotna kundiké, 'Yi wan wanana wa,' naandaka deké wanangwa, 'De Gotna du wa.' Naanangwa. Nak du yéku musé yate nak du dakwat yékun yandaka deké wanangwa, 'De Gotna du wa.' Naanangwa." Guné wunga wangunu, wuné gunat anga wakawutékwa, "Guné yéku musé yakapuk yate, nak du dakwat yékun yakapuk yangunu, yéngá pulak gunéké vékusékngé wuté? Guné Gorké yékunmba guné vékulako kapuk? Wuné yéku musé yate nak du dakwat yékun yawutéka wunéké wa vékusék-ngunénéngwa. Wuné Gorké yékunmba vékulaka-wutékwa." Naakawutékwa.

¹⁹Guné ma vékulaka. Anga wangunénéngwa, "Got nakurak male wa. Got vétik yamba wa." Wunga wangunénéngwan, wan yékun wa. Satanna kém akwi, de waak wunga wandakwa. Wate Gorké wup yate géndakwa. Guné de yakwa pulak yate, ras waak ma yangunék. Guné wunga yate yéku musé yate, du dakwat ma yékun yangunék.

²⁰Guné ras anga wangunénéngwa, "Du dakwa Gotna kundiké, 'Yi wan wanana wa,' naandakwan wan yékun wa. De Gorké yékunmba vékulakate yékunmba yaténdakwa. Yandakwa muséké katik vékulakaké nané." Wunga wakwa du dakwa guné waangété kundi wa bulngunénéngwa. Ma véku. Guné Gorké yékunmba vékulakate, déku kundiké, "Yi wan wanana wa," naate, yéku musé yangunu, wan yékun wa. Wunga yangunu guna mawulé yékunmba tékandékwa. Guné Gotna kundiké, "Yi wan wanana wa," naate yéku musé yakapuk yangunu wan kapére wa. Wunga yangunu guna mawulé yékunmba katik téké dé.

²¹Nana gwaal waaraanga maandéka bakamu Abrahamngé ma vékulaka. Talimba yéngá pulak yate dé Gotna ménimba yéku du yatak? Dé Gorké yékunmba vékulakate, déku kundiké, "Yi wan wanana wa," naate déku nyaan Aisak viyaae Gorét kwayéké watake wa dé matunjambémba kusotake viyaaaké yandén. Gotna kundi yékunmba vékulakate, wandén

pulak yate, Abraham yéku musé yandén. ²² Dé Gotna kundi yékunmba vékute Got wandén pulak yamuké wa mawulé yandén. Mawulé yate wa wani yéku musé yandén. Ani musé vétikngé ma vékulaka. Abraham Gorké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naandén. Wan yéku yapaté wa. Got wandén pulak yate yéku musé yandén. Dé Gorké yékunmba vékulakate yéku musé ras waak yandén. Wan waak wan yéku yapaté wa.

²³ Abraham wunga yandéka ani kundi wa sékérékén. Talimba du nak Abrahamngé ani kundi Gotna nyéngaamba viyaatakandén: Abraham Gorké yékunmba vékulakate, déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naandéka Got Abrahamngé wandén, “Yéku yapaté yakwa du wa.” Wunga viyaatakandéka Abraham déku nyaan Gorét kwayéké yandén sapak, wani kundi wa sékérékén. Sékérékndéka Abrahamngé wandarén, “Abraham wan Got néma mawulé yandékwa du wa.” Naandarén. ²⁴ Wani kundi vékute bulaa anga wa vékusék-ngunéngwa. Du dakwa Gorké yékunmba vékulakate, déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naate yéku yapaté yate de Gotna ménimba yéku du dakwa yarékandakwa. Yéku yapaté yakapuk yate déku kundiké baka, “Yi wan wanana wa,” naate déku ménimba yéku du dakwa katik raké daré.

²⁵ Rahapké ma vékulaka. Talimba yaambumba yatékwaa taakwa re, lé Gotna du Josua wandéka yaan du vétikét yéku yate bérét nak yaambu wakwasnyéléka maamaké paakwe yékunmba yémbérén. Rahap wunga yate yéku yapaté yaléka wa Got léké wandén, “Wan yéku yapaté yakwa taakwa wa.” Naandén.

²⁶ Anga wa vékuséknangwa. Du dakwa Gotna kundiké, “Yi wan wanana wa,” naate, yéku musé yakapuk yate, wan de baka kundiké wa wandakwa. Wandaka Gorké yékunmba vékulakandakwa mawulé kapéré ye kiyaan pulak yan wa.

Nané nana tépngé ma kurkale kure yatékwak

3 ¹Jisas Kraisna jémabaamba wunale yaale wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, guné ma véku. Kukmba Got néma kot vékukwa néma du rate, akwi du dakwa yandarén yapatéché wate, nané yan yapatéché yakélak kundi kwayékandékwa. Déku jémabaaké nanat yakwasnyan duwat wa Got apa yate némaanmba wakandékwa. Wunga wakwate yandékwangé vékulakate némaamba du guné Gotna jémabaaké yakwasnyéké yambak. Du vétik kupuk pulak ma yaténgunék. ²Nané akwi du dakwa késépéri apu kapérandi musé yanangwa. Nané Gotna jémabaaké det yakwasnyéte kapérandi musé yananu, wan néma kapérandi musé wa. Wunga yananu Got wani kapérandi musé yakatate apa yate nanat némaanmba wakandékwa. Yéku kundi male bulkwa du déku tépngé kurkale kure yaténdékwa. Wunga yandéka anga wa

vékuséknangwa. Yéku musé yakwa du wa yaréndékwa. Yaréte kapérandi musé yakapuk yamuké déku sépé, déku mawulé kurkale kure yatémuké wa apa yandékwa.

³Hoské ma vékulaka. Hosna tépngémba nané makal ain taakanangwa. Taake wani makal ainmba baangwi lékiye wa taamba kutnangwa, hos mawulé yanangwa yaambumba yéndénngé.

⁴Sipké waak ma vékulaka. Wan néma musé wa. Néma wimut kutndéka sip kurkwa du sip kayéndéng yéndénngé stiamba kutndéka solwaramba yékunmba yéndékwa. Wani stia makal wa. Sip kurkwa du wani makal stiamba kutndéka sip kayéndéng yéndékwa, mawulé yandékwa akwi taalat.

⁵Bulaa nana tépngéké ma vékulaka. Tépngé waak wan makal musé wa. Dé nana sépém̄ba téndékwa, wan makal musé wa. Nané némaamba kundi bulnanga nana tépngé néma jémbaa yandékwa. Guné anga wa vékusék-ngunéngwa. Makal yaa yaanre ye, néma yaa yaane ye akwi miyé baangi yaandékwa. ⁶Nana tépngé wan yaa pulak vérékte néma jémbaa yate késpulak nakpulak kapérandi musé yandékwa. Makal musé wa téte kapérandi musé yandéka nané késpulak nakpulak kundi bulte nana sépém̄ba tékwa musé de akwi kapérandi musé yandakwa. Yandaka kapérandi taalat yéndakwa yaambumba yénangwa. Kapérandi taaléna néma du Satan dé wandéka nana tépngé kapérandi kundi bulndéka wa nané kapérandi musé yanangwa.

⁷Ani kundiké waak ma vékulaka. Du baangmba tékwa yévémbalé waasa, api, kaambe, gumba tékwa gukwami waak kéraae, kurkale kure yaréte wa deké néma du randakwa. ⁸Du dakwa deku tépngé kurkale kure yatéte tépngéké néma du dakwa raké yapatindakwa. Du tikwa kaambe duwat yaavan kutndékwa pulak, wa duna tépngé kapérandi kundi bulte duwat yaavan kurkandékwa. Du dakwa deku tépngé kurkale kure yatéké yapatindakwa.

⁹Nak nyaa tépngémba nané nana aapa, Néman Du Gotna yé kavéréknangwa. Nak nyaa wani nakurak tépngémba male nak du dakwat kapérandi kundi bulnangwa. Akwi du dakwa dé pulak yaténdarénngé wa Got de yandén. Yandéka nané Got pulak yatékwā du dakwat kapérandi kundi bulnangwa. ¹⁰Wunga yananga Gotna yé kavéréknangwa kundi kapérandi kundi waak nakurak tépngémba male wa yaalandékwa. Guné wuna aanyé waayéka nyangengu, gunat wawutékwa. Wunga kundi vétik bulnangwan wan kapére wa. Wunga katik bulké nané.

¹¹Ani gwaaménja kundi ma véku. Nakurak vaakulakmba yéku kulak windéka nyéngi yakwa kulak waak yamba windékwe wa.

¹²Guné wuna aanyé waayéka nyangengu, ani gwaaménja kundi waak ma véku. Kwaambimba oliv miyé sék yamba gélénangwe wa. Wain miyém̄ba kwambasék yamba gélénangwe wa. Solwaramba kanangwa

yéku kulak yamba tunangwe wa. Wani gwaaménja kundiké vékulakate anga vékusék-nganangwa. Nané kundi vétik katik bulké nané. Nané yéku kundiale kapérandi kundi waak katik bulké nané. Nané yéku kundi male ma bulkwak.

Got yéku mawulé kwayéndékwa

¹³ Ma véku. Yéku mawulé vékute yé kunmba vékutékngwa du gunale yaréte yéku musé yate yakélak yarékandakwa. De deku yé kavérékngapuk yate, yandarén yéku muséké dusék yate katik bulké daré. Wunga yate yaréndaru yandakwa yéku mawuléké vékusék-ngangunéngwa.

¹⁴ Guné nak duké kapére mawulé vékute, sémbu yate, guna yé kavérékngunu, wa guna mawulé katik yékun téké dé. Téndu yangunén muséké wate guna yé katik kavérékngé guné. Guné wani kapérandi mawulé yate guna yé kavérékte wa paapu wa yakangunéngwa. Yate Gotna kundi wa yaavan kurkangunéngwa. ¹⁵ Wani kundi wawutékwaa, wa nak duwat kapére mawulé vékute sémbu yakwa duké wa wawutékwaa. De Gotna kundi yamba véku-ndakwe wa. Wunga yakwa du de ani képmaana kapérandi mawulé male wa vékundakwa. Wani kapérandi mawulé wan dé Satan wa kwayékwaa. ¹⁶ Nak duwat kapére mawulé vékute sémbu yakwa du kapérandi mawulé vékute deku yé kavérékndaka, nak duna mawulé yé kunmba tékapuk yandéka de késpulak nakpulak kapérandi mawulé vékundakwa. Vékute waarute kém vétikmba téte yé kunmba yamba téndakwe wa. Yate de waak kapérandi mawulé vékundakwa. Wani kapérandi mawulé wan dé Satan wa kwayékwaa.

¹⁷ Yéku mawulé wan dékét Got wa kwayékwaa. Got kwayékwaa yéku mawulé kéraakwa du dakwa wa Gorké male vékulakate déku jémbaa yandakwa. Yate nak du dakwale yéku mawulé vékute yé kunmba yaténdakwa. Yate det yakélak yate deku kundi vékute dele kundi bulndakwa. De nak du dakwaké sémbérraa yate yéku musé male yandakwa. De vétik kupuk male du dakwat yamba yé kunmba yandakwe wa. Akwi du dakwaké vékulakate det yékun yandakwa. De papukundi yamba bulndakwe wa. Yéku kundi male bulndakwa. Got kwayékwaa yéku mawulé kéraakwa du dakwa wunga yandakwa. ¹⁸ Yate nak du dakwale yéku mawulé vékute yé kunmba yaréte de akwi nakurakmawulé yate yéku yapaté yakandakwa. Wani yéku yapaté yaalandékwan, wan yaawimba yaannannanén kakému yé kunmba yaalandékwa pulak wa yaalandékwa.

Ani képmaana muséké mawulé yate Gotna maama wa téngunéngwa

4 ¹ Guné ma vékulaka. Kamuké guné waaru waariyate yato? Guna mawulémba wan késpulak nakpulak kapérandi mawulé téndéka wa

guna muséké néma mawulé yate wa waaru waariya-téngunéngwa. ²Guné kurerékapuk yangunéngwa musé kéraaké mawulé yangunéngwa. Yate wani musé kéraaké wate wa waariyate nak duwat viyaandék-ngunéngwa. Nak duna muséké néma mawulé yangunéngwa. Yate wani musé kéraaké waaru waariya-ngunéngwa. Guné mawulé yangunéngwa muséké Gorét waatakukapuk yate yamba kéraangunéngwe wa. ³Guna mawulé yékunmba tékapuk yandéká Gorét waatakute yamba kéraangunéngwe wa. Guné kapérandi mawulé vékute guna kapmang musé kéraaké Gorét waatakute wa kéraakapuk yangunéngwa.

⁴ Ma véku. Ani képmaana muséké mawulé yakwa du dakwa de Gotna maama wa téndakwa. Guné wani muséké vékute wani kapérandi musé wayéka yaténgunénga bulaa gunat waaruwutékwa. Guné wani muséké néma mawulé yate Gotna jémbaa wa yaaséka-ngunén. Kapérandi mawulé yakwa dakwasé deku dunyan yaaséka-ndakwa pulak, wa guné Gotna jémbaa yaasékangunén. Guné ani képmaana muséké néma mawulé yate wa Gotna maama wa téngunéngwa.

⁵ Gotna nyéngaamba ani kundi wa kwaakwa: Got nana kwaminyan taakandén nana mawulémba. Taakatake déku kundi yékunmba vékunanénngé wa Got néma mawulé yandékwa. Wani kundiké ma vékulaka. Nané déku kundi vékute déku du dakwa ténanénngé dé Got mawulé yo, kapuk ani képmaana muséké néma mawulé yate déku maama ténanénngé dé mawulé yo? Nané déku du dakwa ténanénngé wa Got mawulé yandékwa. ⁶Yate nanat mayé apa tiyaapéka-réndékwa, kapérandi mawulé nana mawulémba wulaandu kapérandi musé yakapuk yananénngé. Tiyaapékandékwa mayé apaké ani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa: Deku yé kavérékngwa du dakwat Got kuk kwayéndékwa. Deku yé kavérék-ngapuk yakwa du dakwaké sémbéraa yate det kurkale yandékwa.

⁷Wani kundi vékute guné ani képmaana muséké vékulakate guna yé kavérékngé yambak. Gotna yé kavérékte wandékwa pulak ma yangunék. Yate guné Satanét kuk kwayéngunu Satan guné yaasékatake yaange yékandékwa.

⁸ Guné Gorké yékunmba vékulakate déké ye kwakérolangu wa dé gunéké vékulakate gunale tékandékwa. Guné kapérandi musé yakwa du dakwa, yangunén kapérandi musé yaasékangunu guna mawulé yékun yakandékwa. Guné taamba yakwasnyéngunénga yékun yakwa pulak, guna mawulé waak wunga yékun yakandékwa. Guné paapu yakwa du dakwa, papukundi yaasékatake, yéku kundi bulngunu guna mawulé yékunmba tékandékwa, Gotna ménimba. ⁹Guné mawulé tawulé yate waangimbak. Yangunén kapérandi muséké ma vékulaka. Vékulakate kalik yate ma géraangunék. Bulaa ma sémbéraa yangunu, kapérandi musé yangunénngé. Yangunén kapérandi muséké mawulé yate dusék takwasék yambak.

¹⁰Yate guna yé kavérékngapuk yate Gotna ménimba baka du dakwa ma yaréngunu. Yangunu Got guna yé kavérék-ngandékwa.

Got dé kapmang wa néma kot vékukwa néma du rakandékwa

¹¹Guné wuna aanyé waayéka nyangengu, guna du dakwat kapérandi kundi bulte det kumbu kwayémbak. Nak du dakwat kapérandi kundi bulte det kumbu kwayéngunéngwan, wan Gotna apakundiké, “Kapérandi kundi wa,” wa naangunéngwa. Got nanat wa wandén, nané nak du dakwaké néma mawulé yananénngé. Guné nak du dakwaké kapérandi kundi bulte det kumbu kwayéngunéngwan, wa Gotna kundi yamba kurkale vékungunéngwe wa. Yate guné Gotna kundi kuk kwayéngunéngwa. Got wandén kundiké katik waké guné, “Wan kapérandi kundi wa.” Wunga wakapuk yate, wa guné wani kundi yé kunmba ma vékungunu. ¹²Got kapmang wa wani kundi nanat tiyaandén. Tiyaatake dé kapmang wa yananén muséké kot vékukwa néma du rate, kundi kwayékandékwa. Dé kapmang wa wandu du dakwa kulémawulé kéraae rapéka-kandakwa. Dé kapmang wa wandu nak du dakwa lambiyak-ngandakwa. Dé kapmang wunga wandu kamuké guné kot vékukwa néma du pulak rate, guné nak du dakwat waarute, nak du dakwaké kapérandi kundi bulu? Guné wunga yate kapérandi yapaté yangunéngwa.

Nana yé katik kavérékngé nané

¹³Guna du dakwa ras anga wandakwa: “Séré wani gaayét yékanangwa. Ye nakurak kaa wamba tékanangwa. Téte jémbaa ye néma yéwaa kéraakanangwa.” Wunga wandaka bulaa gunat wawutékwa. ¹⁴Ma véku. Séré yaaké yakwa muséké yamba vékusék-ngunéngwe wa. Yaréké guné, kapuk bari kiyaaké guné? Nané ani képmaamba téte buwi ayélapkéri bari yaae taawe tékwa pulak a ténanngwa. ¹⁵Vékusékngapuk yate guné anga waké yambak, “Nané wani jémbaa yakanangwa.” Wunga wakapuk yate Gorké vékulakate déku yé kavérékte anga ma wangunék, “Nana Néman Du tépékaa-nanénngé mawulé yandu nané téte wani jémbaa yakanangwa.” Wunga wate Gotna yé kavérék-ngunénngé wa mawulé yawutékwa. ¹⁶Guné bulaa wunga wakapuk yate, mawulé yangunéngwa muséké male vékulakate, Gotna mawuléké yamba vékulaka-ngunéngwe wa. Yate yaké yangunéngwa muséké wate guna yé kavérék-ngunéngwa. Wunga yate wa kapérandi yapaté yangunéngwa. ¹⁷Yé kunmba ma vékulaka. Du dakwa ras yéku musé yaké vékuséke wani yéku musé yamba yandakwe wa. De yéku musé yaké vékuséke wani musé yakapuk ye wan kapérandi yapaté wa yandakwa.

Némaamba musé kuretékwa du dakwa

5 ¹Bulaa guné némaamba musé kuretékwa du dakwat wawutékwa. Yangunén kapérandi muséké Got gunat yakataké yandékwangé

vékulakangunu, guna mawulé kapére yakandékwa. Yandu ma géraate némaanmba waangunék. ²Guna musé wa biyaawuwe kapére yawuran. Guna laplap kwaakura wa kérékwuran. ³Guné némaamba musé, yéwaa waak wa saawulaténgunén. Saawulaténgunénga wa résépu yan. Got néma kot vékute néma du raké yandékwa sapak bari yaakandékwa. Wani sapak akwi du dakwa guna résépu yan musé asé, yéwaat waak véte vékusék-ngandakwa. Guné yéku jémbaa yamba yangunéngwe wa. Wunga vékusékndaru Got guné, guna musé asé yéwaa waak yaavan kurkandékwa. Du déku sépé yaamba yaane kaangél kutndékwa pulak, kukmba guné kaangél kurkangunéngwa.

⁴Guné paapu yate gunémба jémbaa yakwa du guna yaawimba jémbaa yandaka guné det yéwaa yamba kwayéngunéngwe. Guné deku yéwaa kure rangunénga wa némaanmba waandakwa. Waandaka nana Néman Du Got akwi néma duwat taalékérasande waandakwa kundi wa vékundékwa.

⁵Guné ani képmaamba téte némaamba yéku musé némaamba yéwaa waak saawulatake mawulé tawulé yaténgunéngwa. Du dakwa némaamba kakému baalat kwayéndaka ke baalé saapa waare téte, wani baalé viyaaké yandakwa sapakngé de baalé yamba vékulakandakwe wa. Yandakwa pulak, guné némaamba kakému kate némaamba musé asé kure yatéte, Got gunat yangunén kapérandi musé yakataké yandékwa sapakngé yamba vékulaka-ngunéngwe wa. ⁶Yéku musé yakwa du dakwat baka waarute det viyaandékngunén. De gunat yamba viyaandakwe wa. Guné némaamba musé kuretékwa du dakwa, wani kapérandi musé Got gunat yakata-kandékwa. Bulaa guné yaké yandékwa muséké vékulakate wup yate géraate némaanmba ma waangunu.

Nané nana mawulémba ma apamama yate kaavérékwak

⁷Wuna aanyé waayéka nyangengu pulak tékwa du dakwa, gunat wawutékwa. Vakmi gunéké yaandu guna mawulémba ma apamama yate wangunék. “Yénga yakét. Dékumukét. Nana Néman Du Jisas Krais waambule yaaké yandékwa sapakngé wa kaavérénangwa. Nané ma yéku mawulé vékute waambule yaaké yandékwanngé kaavéré-kwak. Wani vakmiké kapére mawulé katik vékulaka. Yéku mawulé vékute maas viyaamuké kaavéréndakwa. Yéku mawulé vékute yéku kakému waarmuké kaavéréndakwa. ⁸Guné de yakwa pulak yéku mawulé vékute Néman Du waambule yaaké yandékwanngé ma kaavéréngunék. Dé bari waambule yaaké yandékwanngé vékulakate mawulémba apamama yate ma kaavéréngunu.

⁹Wuna aanyé waayéka nyangengu, guné nak du dakwat waarute deké kapérandi kundi waké yambak. Guné det waarute kapérandi kundi

wangunu, wa nana Néman Du Jisas Krais gunat waarukandékwa. Dé néma kot vékukwa néma du rate wani jémbaa yaké bari waambule yaakandékwa.

¹⁰ Wuna aanyé waayéka nyangengu, guné Gotna yém̄ba kundi kwayétan duké ma vékulaka. Talimba Néman Duna yém̄ba kundi wandaka nak du det yaavan kutndarén. Yaavan kutndaka kaangél kutte deku mawulémba apamama yate kapére mawulé yamba vékundakwe wa. Yate yé kunmba yaténdarén. Wunga yaténdarénngé vékulakate, vakmi gunéké yaandu guna mawulémba apamama yate, kapére mawulé vékukapuk yate, ma yé kunmba yaténgunék.

¹¹ Anga wa vékuséknangwa. Néman Duna yém̄ba kundi kwayétan du deku mawulé déké yamba kuk kwayéndakwe wa. Yandaka Got deké mawulé yandékwa. Talimba yatan du Jopké waak ma vékulaka. Asa kapérandi musé wa déké yaandéka Jop déku mawulémba apamama yate yé kunmba yaréndén. Yaréte Gorké yé kunmba vékulaka-pékaréndén. Déku mawulémba apa yate yé kunmba yarépékandéka kukmba Got dat yéku musé kwayéndén. Wunga yandén muséké wa vékusék-ngunéngwa. Nana Néman Du Got déku du dakwa nanéké sémbéraa yate mawulé yandékwa. Wunga yandékwangé wa vékuséknangwa.

Guné “Yi”, “Yamba wa”, wunga male ma wangunék

¹² Wuna aanyé waayéka nyangengu, ani néma kundi ma véku. Du dakwa wangunén kundiké, “Yi wan wanana wa,” naandarénngé, ma “Yi,” male naangunék. Wunga male ma wangunu. Guné anga waké yambak, “Gotna gaayéna yém̄ba wawutékwa.” Naambak. Anga waké yambak, “Ani képmaana yém̄ba wawutékwa.” Naambak. Nak muséna yém̄ba waké yambak. Guné “Yi,” male naangunu wan yé kun wa. Guné “Yamba wa,” male naangunu wan yé kun wa. Guné wunga yangunu Got néma kot vékute néma du raké yandékwa sapak gunat katik waaruké dé.

Gorké yé kunmba vékulakate dat waatakundaru det yé kun yakandékwa

¹³ Gunémba ras vakmi yaaké yandu Gorét ma waatakungunu, dé gunat yé kun yamuké. Gunémba ras mawulé tawulé yate, Gorké gwaaré waae Gotna yé ma kavérékgunu.

¹⁴ Gunémba du nak baat yandu kwaate Jisas Kraisna jémbaamba yaalan du dakwana néma duwat ma waandék. Waandu yaae nana Néman Duna yém̄ba waate sépém̄ba kutndakwa wel wani duna sépém̄ba kutte Gorét ma waatakundarék, dat yandu yéput yamuké. ¹⁵ Wani néma du Gorké yé kunmba vékulakate, deku mawulémba apamama yate, baat yakwa duwat yandu yé kun yandénngé wate Gorét waatakundaru, wa Got wani baat yakwa duwat yandu dé nakapuk yéput yakandékwa. De wunga waatakundaru wani du talimba kapérandi musé yatake baat yandu, wa

Got wani kapérandi musé yasnyéputiye wani duna kapérandi mawulé kururé-kandékwa.

¹⁶ Got wunga yaké yandékwangé vékulakate wa gunat wawutékwa. Guna du dakwat kapérandi musé yatake yangunén kapérandi muséké vékute sémbéraa yate wani musé ma kaapa yangunék. Yangunu Gorét ma waatakundarék, Got yangunén kapérandi musé yasnyéputiye yangunén kapérandi mawulé kururéndénngé. Guna du dakwa yandarén kapérandi muséké vékute sémbéraa yate wani musé ma kaapa yandarék. Yandaru Gorét ma waatakungunu, dé guna du dakwa yan kapérandi musé yasnyéputiye yandarén kapérandi mawulé kururéndénngé. Gotna kundi vékute yéku yapaté yakwa du dakwa deku mawulémba apamama yate Gorét waatakundaka deku kundi apa tapa wa yandékwa. Yate nak du dakwat yéku yakandakwa.

¹⁷ Guné Elaijaké wa vékusékngunéngwa. Nané tékwa pulak, wa talimba téndén. Dé déku mawulémba apa tapa yate Gorét waatakundén, maas viyaakapuk yandénngé. Waatakundéka kaa kupuk baapmu taambak kaayék nakurak (6), nyaa male téen. Maas yamba viyaae wa. ¹⁸ Yandéka maas viyaandénngé dé nakapuk Gorét waatakundén. Waatakundéka Got wandéka maas viyaandéka képmaamba kakému nakapuk waaran. Elaija déku mawulémba apa tapa yate Gorét waatakundéka Got wunga yandénngé wa vékusék-ngunéngwa.

Nané Gotna kundi yaasékan apuat yékuun ma yawkak

¹⁹⁻²⁰ Wuna aanyé waayéka nyangengu, ma véku. Guném̄ba du nak Got wan yéku kundi yaasékatake, nak yaambumba yéténdu, guna nak du déké bari ye, Gotna kundi nakapuk vékute Gorké yénangwa yaambumba nakapuk yéndénngé wate, wa dé dat wa yékuun yandékwa. Yandu wani du kapérandi mawulé yaasékatake, Gotna kundi nakapuk vékute, Gorké yénangwa yaambumba nakapuk ye Gorale yékuunmba rapéka-kandékwa apapu apapu. Katik lambiyakngé dé. Yandu Got wani du yan némaamba kapérandi musé yasnyéputikandékwa. Wani duwat yékuun yaké yakwa du wunga vékusék-ngandékwa.

Wani kundi a wasékéyakwutékwa. Yaak.